

ปัจจัยการจัดการที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นในจังหวัดน่าน

Management Factors Affecting The Effectiveness of Local Administrative Organizations In Nan Province

แดนไทย ต๊ะวิไชย สานิต ศิริวิศิษฐ์กุล และอนันต์ ธรรมชาลัย

สาขาการจัดการ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์กรุงเทพ

Email : danthai_t@hotmail.com, Email : sanit.th@northbkk.ac.th, Email : anan.th@northbkk.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิผลการบริหารงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดน่าน และศึกษาปัจจัยการจัดการที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดน่าน กลุ่มตัวอย่างคือ ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้อำนวยการกอง หัวหน้าหน่วยงาน ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดน่าน ทั้ง 100 แห่ง จำนวน 233 คน โดยใช้เทคนิคสุ่มตัวอย่างแบบโควต้าและใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความถดถอยพหุคูณ โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ผลการวิจัยพบว่า 1) ประสิทธิผลการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในภาพรวมมีระดับประสิทธิผลมาก ($=3.62$) และ 2) ปัจจัยด้านการจัดการองค์กรและปัจจัยด้านการควบคุมสามารถอธิบายประสิทธิผลได้ร้อยละ 80.0 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: การจัดการ, ประสิทธิผลการบริหาร, องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดน่าน

Abstract

The research aimed to study the effectiveness of local administrative organizations in Nan province and the management factors that affecting their effectiveness . The samples were 233 of the Chief Administrators, Division Directors, and Section Chiefs of 100 local administrative organizations in Nan province that were collected by using quota sampling technique. The questionnaire was used as research instrument. The statistics used for data analysis were percentage, mean, standard deviation and multiple regression at statistical significance level of .01. The results were as following: 1) the overall effectiveness of the local administration organizations was high ($=3.62$) and 2) the factors affecting 80% of their effectiveness were that of administration management and control at the statistical significance of .01.

Keywords: management, administrative effectiveness, local administrative organization in Nan province

1. บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 และพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 มีสาระสำคัญเกี่ยวกับการกำหนดอำนาจหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะและการจัดสรรสัดส่วนภาษีอากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบกับรัฐธรรมนูญปี 2550 ได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น โดยกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานหลักในการจัดทำบริการสาธารณะ และมีอิสระในการกำหนดนโยบาย การบริหาร การจัดบริการสาธารณะ การบริหารงานบุคคล การเงินการคลัง และยังมีอำนาจหน้าที่ของตนเองโดยเฉพาะอีกด้วย ส่งผลให้ผู้นาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่ใช่เป็นเพียงผู้บริหารยึดบทบาทตามกฎหมาย แต่ต้องเป็นผู้บริหารที่มีความคิดสร้างสรรค์ ทำงานเชิงรุก เพิ่มบทบาทเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมใหม่

แม้กฎหมายจะกำหนดบทบาทหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไว้อย่างมากมายเพื่อให้สอดคล้องกับความคาดหวังของประชาชนที่จะพัฒนาท้องถิ่นของตนเองให้ไปตามที่ต้องการ แต่จากการศึกษาของ โกวิท พวงงาม 2550[1] ได้ศึกษาถึงศักยภาพการบริหารงานขององค์กรบริหารส่วนตำบล ปัญหาและอุปสรรค พบว่าโดยภาพรวมจะมีปัญหาขาดความรู้และประสบการณ์ในการทำงาน ไม่เข้าใจระเบียบและข้อบังคับขององค์กรทำให้การทำงานยังจำกัดอยู่เฉพาะเรื่องโครงสร้างพื้นฐานของท้องถิ่น คณะผู้บริหารยังขาดการประสานงานและการประชาสัมพันธ์ที่ดี สิ่งสำคัญยังพบว่าผู้บริหารยังขาดภาวะผู้นำที่จะกระตุ้นให้สมาชิกและประชาชนร่วมกันปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดแก่ส่วนรวม

ผลการศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิภาพของการบริหารจัดการองค์กรบริหารส่วนตำบลพบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหาร การวางแผนเชิงกลยุทธ์ การให้ความสำคัญต่อประชาชนในท้องถิ่น การจัดระบบสารสนเทศ การสร้างความพึงพอใจให้แก่เจ้าหน้าที่และลูกจ้างประชาชน ผู้รับบริการ กระบวนการบริหารจัดการ รวมทั้งบรรยากาศขององค์กรเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพขององค์กร จิตติ กิตติเลิศไพศาล [2]

ปัญหาและอุปสรรคการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนับเป็นประเด็นท้าทายศักยภาพทางบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดน่าน จากความเป็นมาและเหตุผลข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทำการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดน่าน เพื่อให้ได้แนวทางในการพัฒนาตัวแบบของปัจจัยสาเหตุที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดน่าน อันจะทำให้ประชาชนได้รับผลประโยชน์จากการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างยั่งยืนต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัยไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดน่าน
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยในการจัดการที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดน่าน
3. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ปัจจัยในการจัดการที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดน่าน

3. ขอบเขตการวิจัย

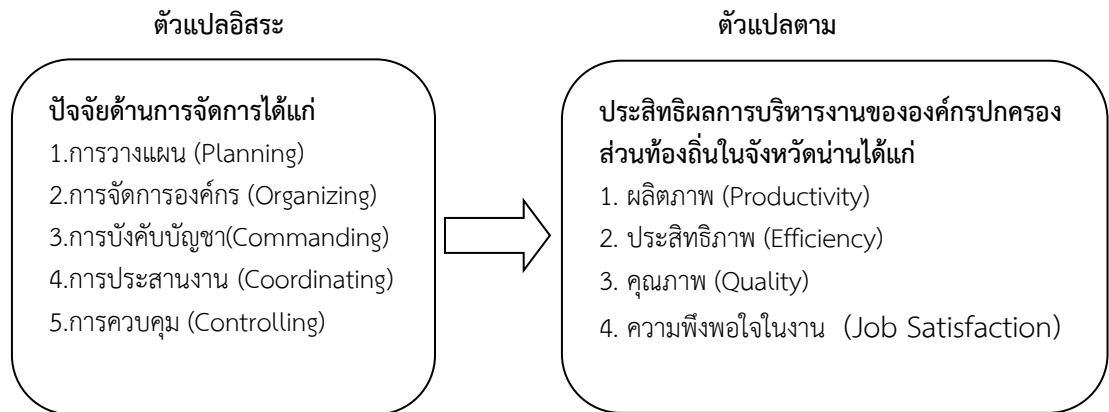
การศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดน่าน ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตการวิจัยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ด้านขอบเขตของพื้นที่ผู้วิจัยจะทำการศึกษาในเขตพื้นที่จังหวัดน่าน โดยศึกษาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 4 ประเภทคือ องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) เทศบาลเมือง (ทม.) เทศบาลตำบล (ทต.) และองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) รวมทั้งสิ้นจำนวน 100 แห่ง
2. ด้านขอบเขตของเนื้อหาผู้วิจัยได้จำแนกขอบเขตของเนื้อหาในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้ดังนี้
  - 2.1 ปัจจัยจัดการองค์กร ได้แก่ 1.การวางแผน (Planning) 2.การจัดการองค์กร (Organizing) 3.การบังคับบัญชา (Commanding) 4.การประสานงาน (Coordinating) 5.การควบคุม (Controlling)
    - 2.1.1 ปัจจัยด้านการจัดการภายในองค์กร

2.1.2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดน่าน โดยยึดตามภารกิจหลัก 6 ด้าน ซึ่งเป็นการประเมินวัดประสิทธิผลขององค์กรโดยใช้เครื่องมือที่เรียกว่า Multivariate Effectiveness Measures ตามแนวคิด

ของ RichardM. Steers [3] และใช้ตัวชี้วัด ประสิทธิภาพขององค์กรของ John P. Campbell [4] จำนวน 4 ด้านได้แก่ (1) ผลิตภาพ (Productivity) (2) ประสิทธิภาพ (Efficiency) (3) คุณภาพ (Quality) และ (4) ความพึงพอใจในงาน (Job Satisfaction)

4. กรอบแนวคิดในการวิจัย

5. สมมติฐาน

ปัจจัยการจัดการได้แก่ การวางแผน การจัดการองค์กร การบังคับบัญชา การประสานงาน และการควบคุม ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริการงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดน่าน

6. วิธีดำเนินการวิจัย

เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ พนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดน่าน (ผู้ให้บริการ) รวมทั้งสิ้นจำนวน 100 แห่ง ประกอบด้วย ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้อำนวยการกองหัวหน้าหน่วยงาน จำนวน 700 คนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ตามสูตรทาร์โยมาน่า ได้จำนวน 233 ตัวอย่างที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ทำการสุ่มแบบโควตา

(Quota Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม ประกอบด้วย 3 ตอนดังนี้ ได้แก่ ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา ตำแหน่ง

ผลการทดสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือ reliability coefficient alpha ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งหมดมีค่าเท่ากับ 0.965

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) กำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เกณฑ์การแปลผลค่าเฉลี่ย 1.00-1.8 = น้อยที่สุด 1.8 - 1- 2.60 เท่ากับน้อย 2.61-3.40 เท่ากับ ปานกลาง 3.41 -4.20 เท่ากับ มาก 4.21 -5.00 เท่ากับมาก

7. ผลการวิจัย

7.1 ปัจจัยการบริหารองค์กร

ตาราง 1 ภาพรวมปัจจัยการจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดน่าน

ปัจจัยด้านการจัดการองค์กร	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. การวางแผน	4.08	.536	มาก
2. การจัดการองค์กร	3.84	.685	มาก
3. การบังคับบัญชา	3.98	.678	มาก

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ปัจจัยด้านการจัดการองค์การ	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับความคิดเห็น
4. การประสานงาน	3.86	.634	มาก
5. การควบคุม	3.02	.633	ปานกลาง
ผลรวม	3.76	.638	มาก

ตาราง 1 ผลการวิเคราะห์สรุปได้ว่าความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับภาพรวมการจัดการโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.76$) และแยกพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ปัจจัยด้านการวางแผนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากเป็นอันดับแรก ($\bar{X} = 4.08$) รองลงมาเป็น

ปัจจัยด้านการบังคับบัญชา ($\bar{X} = 3.98$) ปัจจัยด้านการประสานงาน ($\bar{X} = 3.86$) ปัจจัยด้านการจัดการองค์การ ($\bar{X} = 3.84$) และปัจจัยด้านการควบคุม ($\bar{X} = 3.02$) ตามลำดับ

7.2 ประสิทธิภาพการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ตาราง 2 ประสิทธิภาพการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดน่าน

ประสิทธิภาพการบริหารงานในภาพรวม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับประสิทธิผล
1. ด้านผลิตภาพ	3.67	0.27	มีระดับประสิทธิผลมาก
2. ด้านประสิทธิภาพ	3.52	0.49	มีระดับประสิทธิผลมาก
3. ด้านคุณภาพ	3.65	0.54	มีระดับประสิทธิผลมาก
4. ด้านความพึงพอใจ	3.65	0.52	มีระดับประสิทธิผลมาก
เฉลี่ย	3.65	0.40	มีระดับประสิทธิผลมาก

ตาราง 2 ในภาพรวมระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีระดับประสิทธิผลมาก ค่าเฉลี่ย 3.62 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.40 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีระดับประสิทธิผลมากทุกด้านโดยด้านผลิตภาพ มี

ค่าเฉลี่ย สูงที่สุด 3.67 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.27 รองลงมา ด้านคุณภาพและด้านความพึงพอใจในงงาน ค่าเฉลี่ย 3.65 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.52 และ 0.54 และด้านประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ย 3.52 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.49 ตามลำดับ

ตาราง 3 ปัจจัยการจัดการได้แก่ 1.การวางแผน 2. การจัดการองค์การ 3. การบังคับบัญชา 4. การประสานงาน 5. การควบคุม ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริการงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดน่านในภาพรวม

Coefficients^a

Model			Sxndarized Coefficients	t	Sig.
	B	SE.	Bex		
(Consxnt)	.502	.161		3.120**	.000
1					
x1	-.011	.065	-.009	-.170	.866
x2	.308	.039	.310	7.814**	.000
x3	.059	.069	.059	.855	.394
x4	-.078	.067	-.073	-1.168	.244
x5	.754	.061	.701	12.348**	.000

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

R= .897 Adj R²= .800 SE =.3052

F= 186.053** Sig = .000

จากตาราง 3 พบว่าค่านัยสำคัญทางสถิติที่คำนวณได้มีค่าต่ำกว่าค่านัยสำคัญทางสถิติที่ตั้งไว้ระดับ 0.05 และแสดงว่าปัจจัยการจัดการสามารถอธิบายผลความสัมพันธ์ได้ และมีความสัมพันธ์กันร้อยละ 89.9 โดยปัจจัยการจัดการองค์กร และปัจจัยการควบคุมความสามารถอธิบายประสิทธิผลการบริหารงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดน่านในภาพรวมได้ร้อยละ 80.0

8.อภิปรายผล

จากผลการวิจัย สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

การจัดการเพื่อเสริมสร้างประสิทธิผลการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดน่านผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและพนักงานระดับหัวหน้างานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกันมากได้แก่ การวางแผน (Planning) การจัดการองค์กร (Organizing) การบังคับบัญชา (Commanding) การประสานงาน (Controlling) ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของจริยา มหายศนันท์ และคณะ [5] ได้ทำวิจัยเรื่อง “การพัฒนาบทบาทและหน้าที่ในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” พบว่าบุคลากรมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาบทบาทและหน้าที่ในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเป็นความคิดเห็นที่สอดคล้องกันมาก เมื่อพิจารณารายละเอียดและรายด้าน โดยเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการวางแผน ด้านการสั่งการ ด้านการควบคุม

1. การวางแผน (Planning) พบว่า อยู่ในระดับมาก อภิปรายผลได้ว่า คณะผู้บริหาร หัวหน้างานและเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการพบปะมีการประชุมร่วมกันเพื่อกำหนดนโยบายแถลงนโยบายและผลของการดำเนินงานร่วมกันเป็นระยะๆ เช่นทุกสามเดือน ทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความมีความใกล้ชิดกับชุมชน มีการนำเสนอผลงาน การดำเนินงานให้กับชุมชนได้รับรู้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ปรับปรุงระบบการทำงาน

2. การจัดการองค์กร (Organizing) พบว่า อยู่ในระดับมาก อภิปรายได้ว่า ผู้บริหารและหัวหน้างานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาทสำคัญในการให้มี

แผนผังองค์กร โครงสร้างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ปรากฏชัดเจนตามหลักการ ดูแลกำกับกฎระเบียบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ปรากฏชัดเจนภารกิจของหน่วยงานและขององค์กร

3. การบังคับบัญชา (Commanding) พบว่า อยู่ในระดับมาก อภิปรายได้ว่า ผู้บริหารและหัวหน้างานมีบทบาทในการบังคับบัญชาตามระเบียบข้อบังคับขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ปฏิบัติงานตามและการสั่ง สอดคล้องกับงานวิจัยของกิ่งดาว จินดาเทวิน [6] ได้วิจัยเรื่อง “การศึกษาและพัฒนาารูปแบบบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีสำหรับองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ในจังหวัดอุดรธานี” ว่าการพัฒนาารูปแบบการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีโดยการวิเคราะห์ปัจจัยพิจารณาค่าไอเกินมากกว่า 1 ใน 7 ปัจจัยหลักและตัวชี้วัดในแต่ละกลุ่มและแต่ละปัจจัยมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และผลการประชุมผู้ให้ข้อมูลหลักสามารถพัฒนาารูปแบบการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีสำหรับ อบต. ในจังหวัดอุดรธานี ได้ปัจจัยหลัก 7 องค์ประกอบ ประกอบด้วยปัจจัยหลักเดิม 6 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักความมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า

4. การประสานงาน (Coordinating) พบว่า อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ผู้บริหารมีบทบาทในการพัฒนาและหน้าที่ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีเทคนิคในการติดต่อประสานงานกับบุคลากรในท้องถิ่น เพื่อสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานอย่างเต็มความรู้ความสามารถ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเกรียงไกรยศ พันธุ์ไทย [7] ได้ทำวิจัยเรื่อง “อิทธิพลของพฤติกรรมผู้นำ วัฒนธรรมการทำงานในองค์กร และกิจกรรมการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่มีต่อผลการปฏิบัติงานของพนักงานของรัฐวิสาหกิจ” ว่าพฤติกรรมผู้นำสร้างความเปลี่ยนแปลง วัฒนธรรมการทำงานในองค์กร การเน้นการปรับตัว กิจกรรมฝึกฝน และกิจกรรมการพัฒนาของพนักงานมีอิทธิพลทางตรงต่อผลการปฏิบัติงานของพนักงานรัฐวิสาหกิจ

5. ด้านการควบคุม (Controlling) พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง อภิปรายได้ว่า ผู้บริหารมีบทบาทในการกำกับดูแลบุคลากรตามกฎและระเบียบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และให้ความเป็นธรรมกับทุกฝ่าย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนาคม อีร์สุรธรรมจักร [8] ได้วิจัยเรื่อง “รูปแบบการบริหารงานตามหลักการบริหาร

กิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีขององค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดราชบุรี" ประกอบด้วย หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบและหลักความคุ้มค่า

จากการศึกษาพบว่าปัจจัยแวดล้อมทางการบริหารจัดการภายนอกองค์การ หมายถึง แรงกระตุ้น แรงผลักดันและสภาพแวดล้อมต่างๆ ที่อยู่ภายนอกองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดน่าน ซึ่งมีอิทธิพลที่จะสามารถส่งผลกระทบต่อการบริหารงานให้บรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ประเภทได้แก่ (1) สภาพแวดล้อมทั่วไป และ (2) สภาพแวดล้อมเฉพาะประสิทธิผลการบริหารงานขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีระดับประสิทธิผลมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีระดับประสิทธิผลมากที่สุดคือด้านผลิตภาพ ซึ่งสอดคล้องกับสุพรรณตราบา มะโนสด [9] ได้ศึกษาเรื่อง "ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของส่วนการคลังองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอพาน จังหวัดเชียงราย" ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของส่วนการคลังองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอพาน จังหวัดเชียงราย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของกมลลักษณ์ ยินติยม [10] ศึกษาประสิทธิผลการบริหารองค์การตามหลักการบริหารจัดการที่ดี: กรณีศึกษาเทศบาลตำบลในพื้นที่บริเวณชายแดนไทย-กัมพูชา ผลการวิเคราะห์พบว่าประสิทธิผลการบริหารของเทศบาลตำบลในพื้นที่บริเวณชายแดนไทย-กัมพูชาโดยรวมมีระดับความสำเร็จมาก เมื่อแยกพิจารณาประสิทธิผลการบริหารเป็นรายด้าน พบว่าอันดับแรกคือด้านผลลัพธ์การดำเนินการ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของปรีชา สุวรรณภู [11] รูปแบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิผลขององค์การบริหารส่วนตำบลในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่างกลุ่มที่ 1 ประเทศไทย พบว่าการจัดองค์กรส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลขององค์กร

9. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรกำหนดนโยบาย แผนงาน ในการบริหารงานที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างประสิทธิผลในการบริหารงานขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

1.2. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรนำแนวทางการจัดการเพื่อเสริมสร้างประสิทธิผลในการบริหารจัดการ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ผู้วิจัยได้นำเสนอไปใช้ในการกำหนดเป็นนโยบายในการพัฒนาการบริหารจัดการที่เน้นการเสริมสร้างประสิทธิผลในการบริหารงาน ทั้งในด้านผลิต ด้านประสิทธิภาพ ด้านคุณภาพ และด้านความพึงพอใจในงาน

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

2.1 พนักงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นคำนึงถึงความแตกต่างของกลุ่มอายุ อาชีพ ระดับการศึกษา รายได้ และตำแหน่งงานที่จะส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการบริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นก่อนดำเนินงาน

2.2 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรให้ความสำคัญในการบริหารจัดการองค์การด้านการวางแผนการทำงาน การจัดการองค์การ การบังคับบัญชา การประสานงาน และการควบคุม เพื่อเสริมสร้างประสิทธิผลในการบริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในลำดับต่อไป

10. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาประสิทธิผลการบริหารองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นในจังหวัดและภูมิภาคอื่นๆ ของประเทศเพื่อเปรียบเทียบให้เห็นถึงความแตกต่างและข้อจำกัดในด้านต่างๆ

2. ควรใช้วิธีการศึกษาที่หลากหลายโดยเฉพาะการวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อให้เห็นมิติของปัญหาที่ลุ่มลึกขึ้น

3. หากมีผู้วิจัยสนใจที่จะทำงานวิจัยที่เหมือนหรือคล้ายคลึงกับเรื่องนี้ ควรมีความคุ้นเคยกับแหล่งข้อมูลเนื่องจากการเข้าถึงพื้นที่และผู้ให้ข้อมูลเป็นสิ่งที่สำคัญ

10. เอกสารอ้างอิง

- [1] โกวิท พวงงาม, "การปกครองท้องถิ่นไทย" กรุงเทพฯ: เอ็กซ์เปอร์เน็ท, 2550.
- [2] จิตติ กิตติเลิศไพศาล, "ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลขององค์การ: กรณีศึกษาเทศบาลเมืองและเทศบาลนคร," วารสารรัฐประศาสนศาสตร์, ปีที่ 6, ฉบับที่ 2, หน้า 43-80, 2551.
- [3] Steers, Richard M. "Antecedents and Outcomes of Organizational Commitment," Administrative Science Quarterly, Vol. 22, No. 1, pp. 46-56, 1997.

- [4] Campbell, John P. "On the Nature of Organizational Effectiveness." In *New Perspective On Organization Effectiveness*. Edited by Goodman Paul S. and Pennings Johannes M. and Associates. San Francisco : Jasse Bass, 1977.
- [5] จริยา มหายศนันท์ และคณะ "การพัฒนาบทบาทและหน้าที่ในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น," วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์, ปีที่ 5 ฉบับที่ 3, หน้า 149-158, 2559.
- [6] กิ่งดาว จินดาเทวิน "การศึกษาและพัฒนารูปแบบการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีสำหรับการบริหารส่วนตำบล (อบต.) ในจังหวัดอุดรดิตถ์," วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์, 2552.
- [7] เกรียงไกรยศ พันธุ์ไทย "อิทธิพลของพฤติกรรมผู้นำวัฒนธรรมการทำงานในองค์กรและกิจกรรมการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่มีต่อผลการปฏิบัติงานของพนักงานรัฐวิสาหกิจ," ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2552.
- [8] นาคม ธีรสวรรณจักร "รูปแบบการบริหารงานตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีขององค์กรบริหารส่วนตำบลจังหวัดราชบุรี," ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์, มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2552.
- [9] สุพัฒน์ตรา มะโนสด, "ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของส่วนการคลังองค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอพาน จังหวัดเชียงราย," วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาการจัดการทั่วไป, มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย, 2552.
- [10] กมลลักษณ์ ยินดียม, "ประสิทธิผลการบริหารองค์กรตามหลักการบริหารจัดการที่ดี: กรณีศึกษา"เทศบาลตำบลในพื้นที่บริเวณชายแดนไทย-กัมพูชา," วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ,ปีที่ 4 , ฉบับที่ 1, หน้า 107-118, 2556.
- [11] ปรีชา สุวรรณภูมิ, "รูปแบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิผลขององค์กรบริหารส่วนตำบลในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่างกลุ่มที่ 1 ประเทศไทย
- วารสารสมาคมนักวิจัย," ปีที่ 16 ฉบับที่ 3, หน้า 102-117, 2554.

